

Ajankohtaista maitomarkkinoilla ja edunvalvonnassa

Vikke Schildt

Maitoaltuuskunta

Maidon- tuottajat

MAITO- OSUUSKUNNAT

- 16 osuuskuntaa
- 94 % meijeriin toimitusta maidosta

MAITOVALTUUSKUNTA

- n. 50 edustajaa
- 1 edustaja / alkava 50 milj. maitolitraa tai vähintään puolet em. määrästä

TUOTTAJAJÄRJESTÖT

- MTK
- SLC

MTK:n MAITO- VALIOKUNTA

- 12 jäsentä, joista
- 8 Maitoaltuuskunnasta
- 4 MTK:sta
- 1 SLC:tä

VAIKUTTAMINEN

- EU
- Kansallinen
- Muu

Marjukka Mattio
maitoasiamies
Jussi Savander
EU-asiantuntija
Vikke Schildt
avustava asiantuntija

MAITO-OSUUSKUNNAT

Evijärven
Osuusmeijeri

Hirvijärven
Osuusmeijeri

Osuuskunta
Pohjolan Maito

Se puhtaan valkoinen.

HÄMEENLINNAN
OSUUSMEIJERI

OSUUSKUNTA
LÄNSI-MAITO

KAUSTISEN
OSUUSMEIJERI

Maitokolmio

PORLAMMIN

Kuusamon Osuusmeijeri

MAITOMAA
LAITTEELLA JO VUODESTA 1911

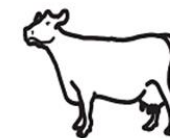
ÅLANDS
MEJERIET

Laaksojen
Maitokunta

Osuuskunta
MAITOSUOMI

MAITOVALTUUSKUNTA (2022)

Maitovaltuuskunta

Evijärven Osuusmeijeri (1)

Hirvijärven Osuusmeijeri (1)

Hämeenlinnan Osuusmeijeri (1)

Kaustisen Osuusmeijeri (1)

Kuusamon Osuusmeijeri (1)

Laaksojen Maitokunta (1)

Limingan Osuusmeijeri (1)

Osuuskunta Länsi-Maito (4)

Osuuskunta Maitokolmio (1)

Osuuskunta Maitomaa (2)

Osuuskunta Maitosuomi (19)

Osuuskunta Pohjolan Maito (10)

Osuuskunta Satamaito (1)

Osuuskunta Tuottajain Maito (6)

Porlammin Osuusmeijeri (1)

Ålands Centralandelslag (1)

MTK:n MAITOVALIOKUNTA 2023

Asko Miettinen, pj.

Tuomo Haikonen, vpj.

Arto Heikkinen

Katja Honkonen

Atso Ala-Kopsala

Matti Leikkanen

Tiina Linnainmaa

Simo Mäki

Janne Näsi

Simo Suomala

Niclas Sjöskog

Mika Tervo

Jyrki Wallin

Marjukka Mattio, siht.

MTK:n johtokunta

Tuottajan Maito

Maitosuomi

Pohjolan maito, Maitovaltuuskunnan vpj.

MTK

Osuuskunta Länsi-Maito

Maitovaltuuskunnan pj, Jameli

luomuedustaja

Arla Suomi –yhteistyöryhmä, Hämeenlinnan osm

Itsenäiset meijerit, Maitokolmio

SLC

MTK

MTK:n toiminnanjohtaja

Maitoasiamies

TUOTTAJAJÄRJESTÖT

Svenska
lantbruksproducenternas
centralförbund

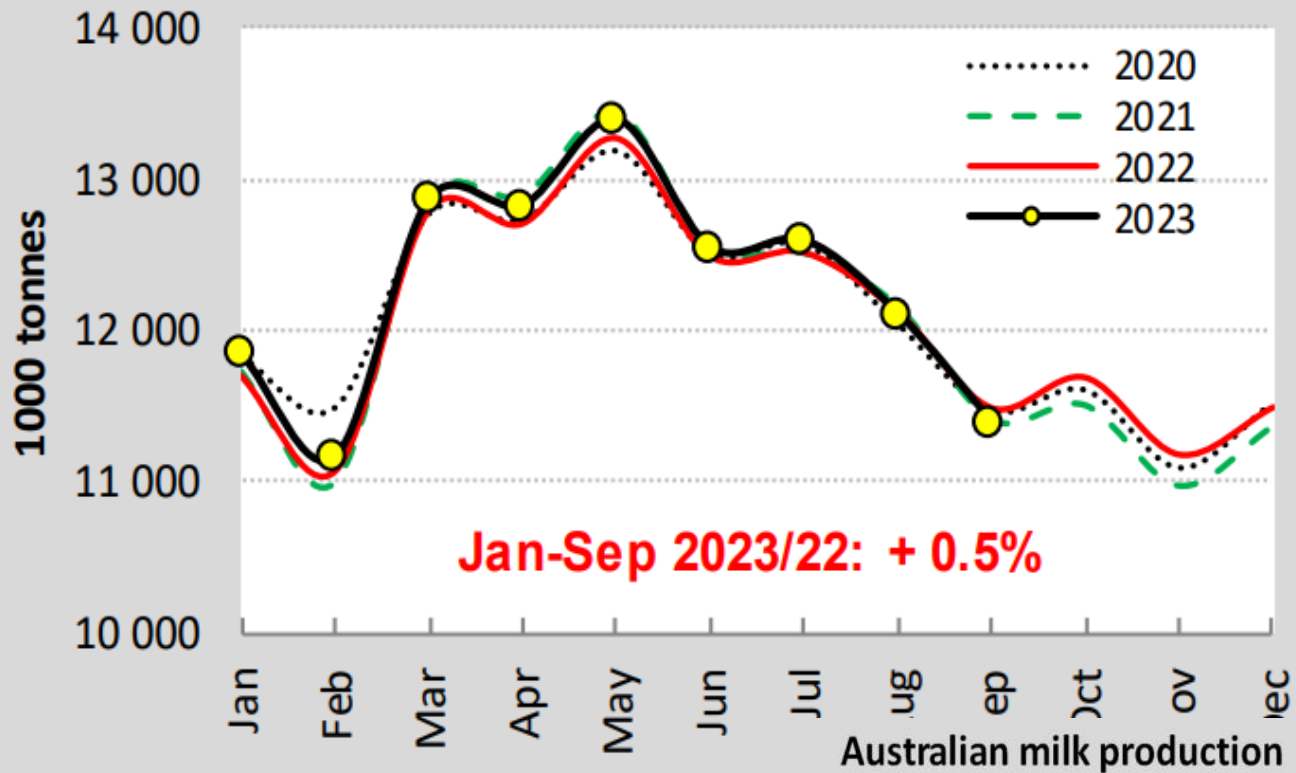

MAITOMARKKINOISTA

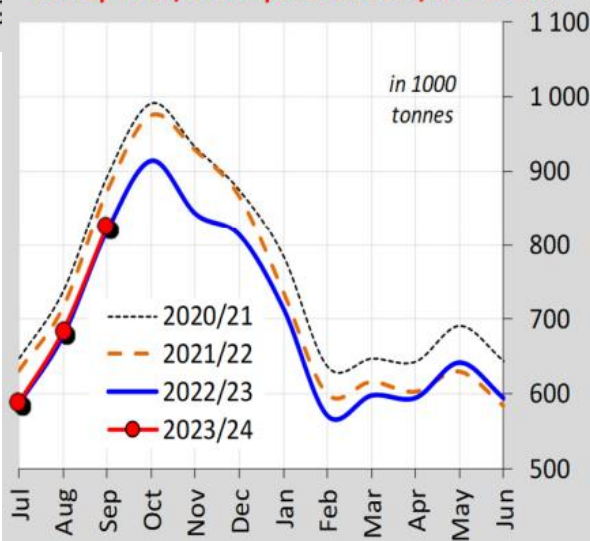

EU cow's milk collected

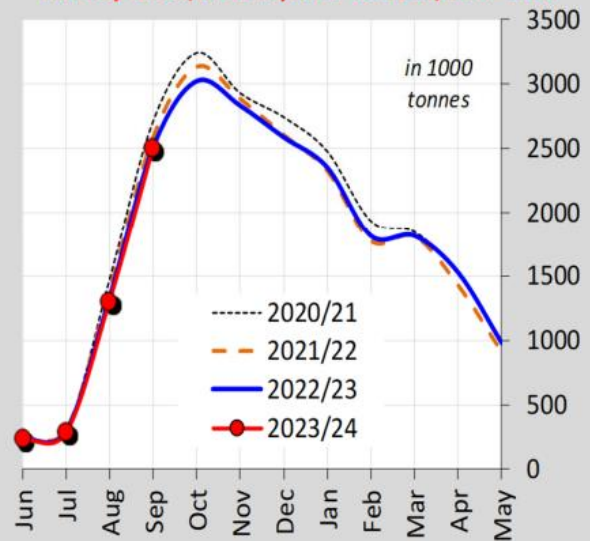
Source : EUROSTAT, Reg. (EC) No 479

Jul-Sep 2023/24 compared to 2022/23 : + 0.5%

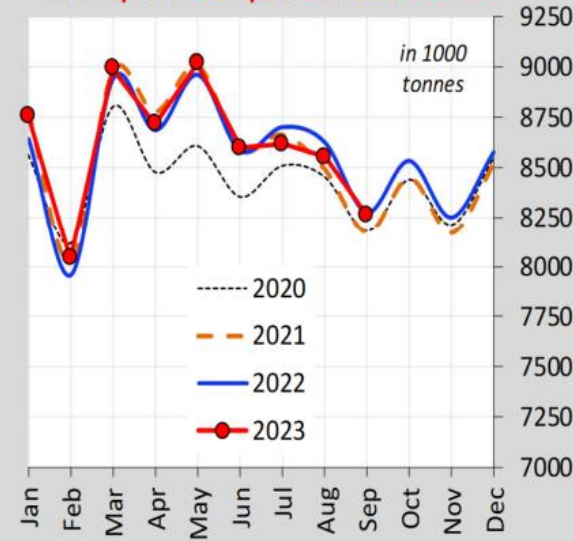
NZ milk production

Jun-Sep 2023/24 compared to 2022/23 : - 1.0%

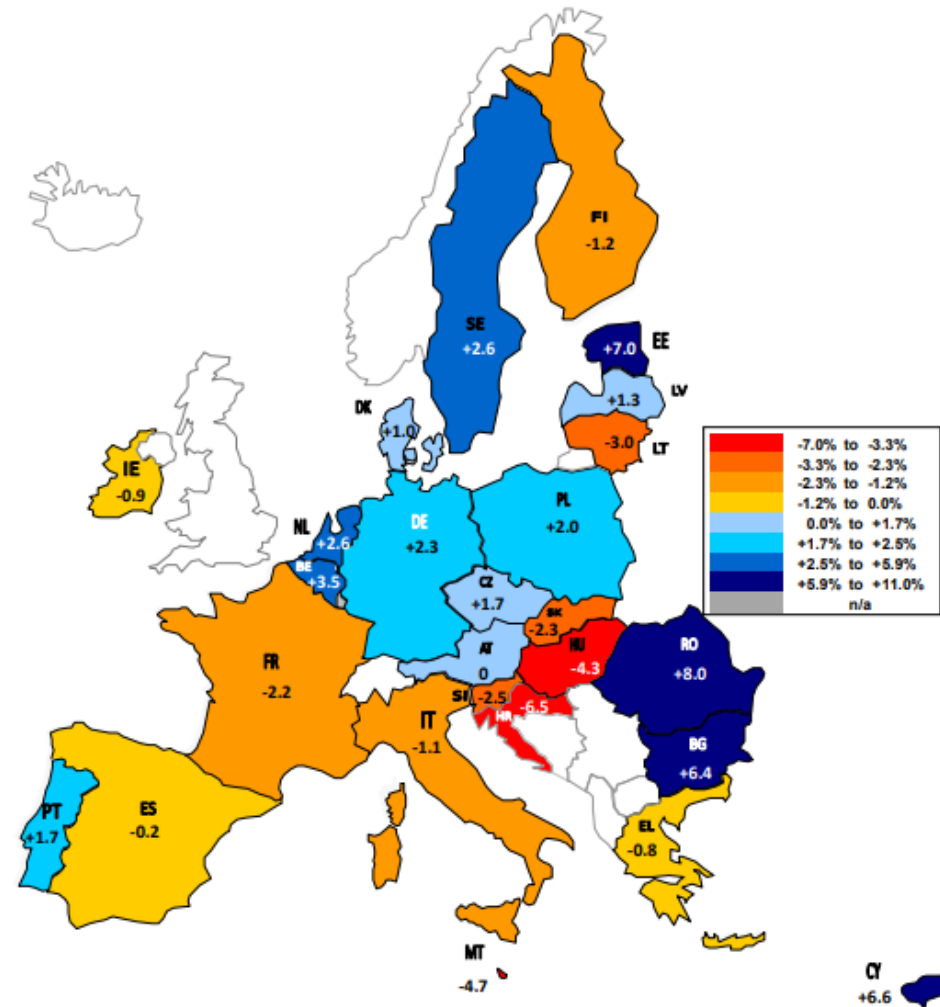
U.S. milk production

Jan-Sep 2023 compared to 2022 : + 0.2%

EU Milk Deliveries compared to last period (in %)

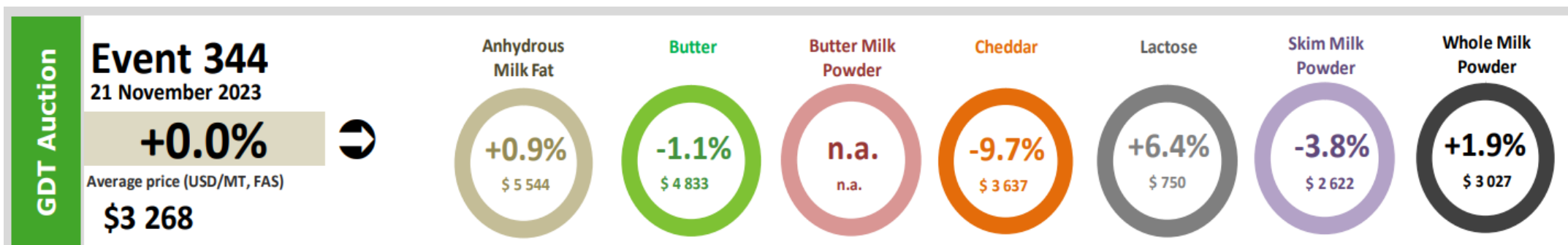
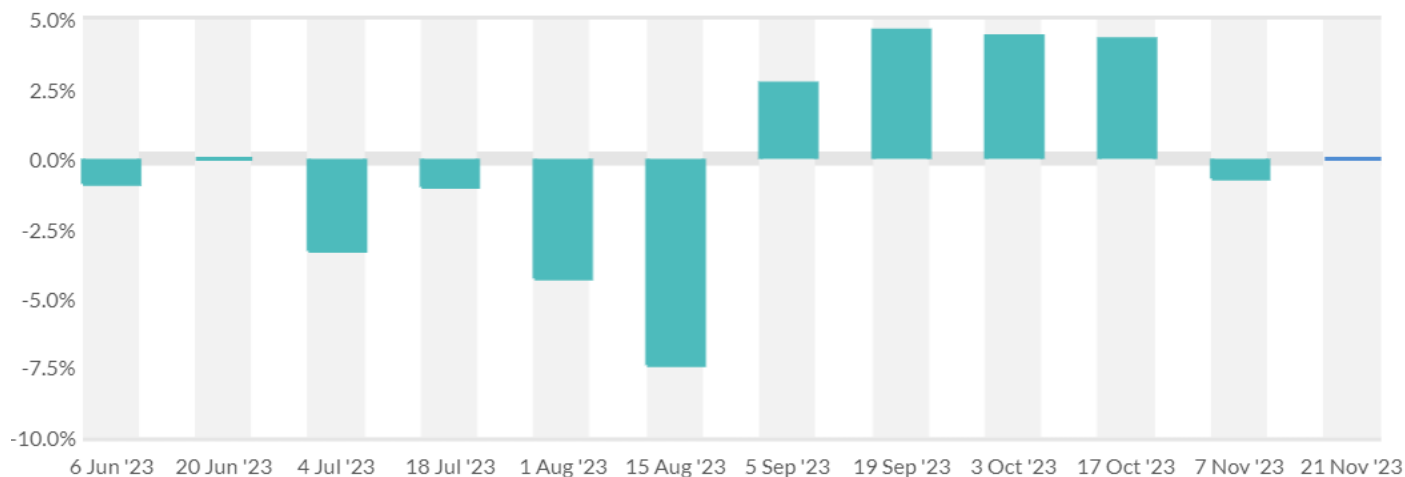
(Jan - Aug 2023 / Jan - Aug 2022)

Source : MS' Communications to Eurostat, FEGA, AGEA, Reg.479/2010.1(a)1

Maailman maitohuutokauppa

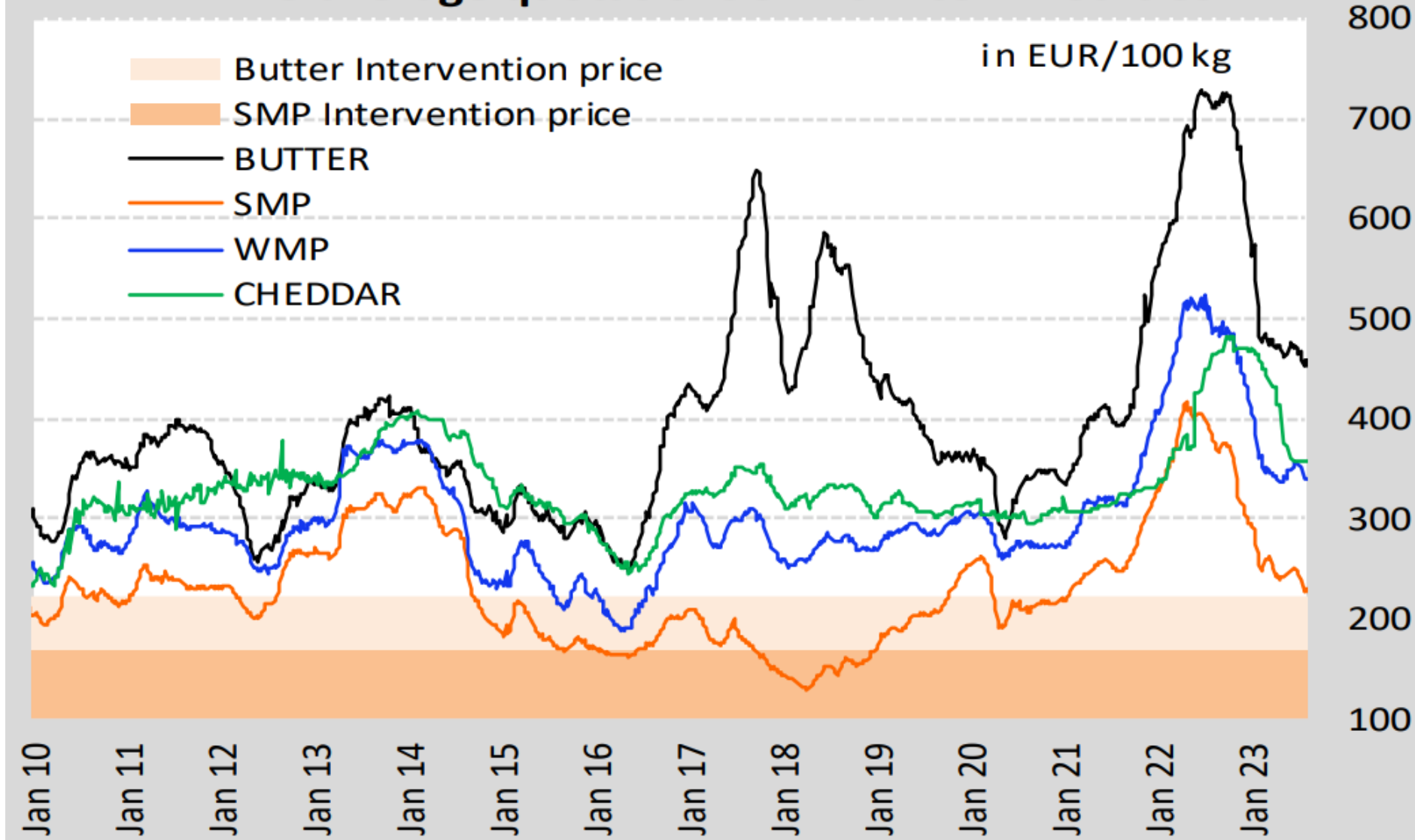
Change in GDT Price Index

21.12.2 Source : Global dairy trade

EU average quotations of main commodities

Source : DG AGRI – Reg. 2017/1185 Art. 11 – Annex I.7

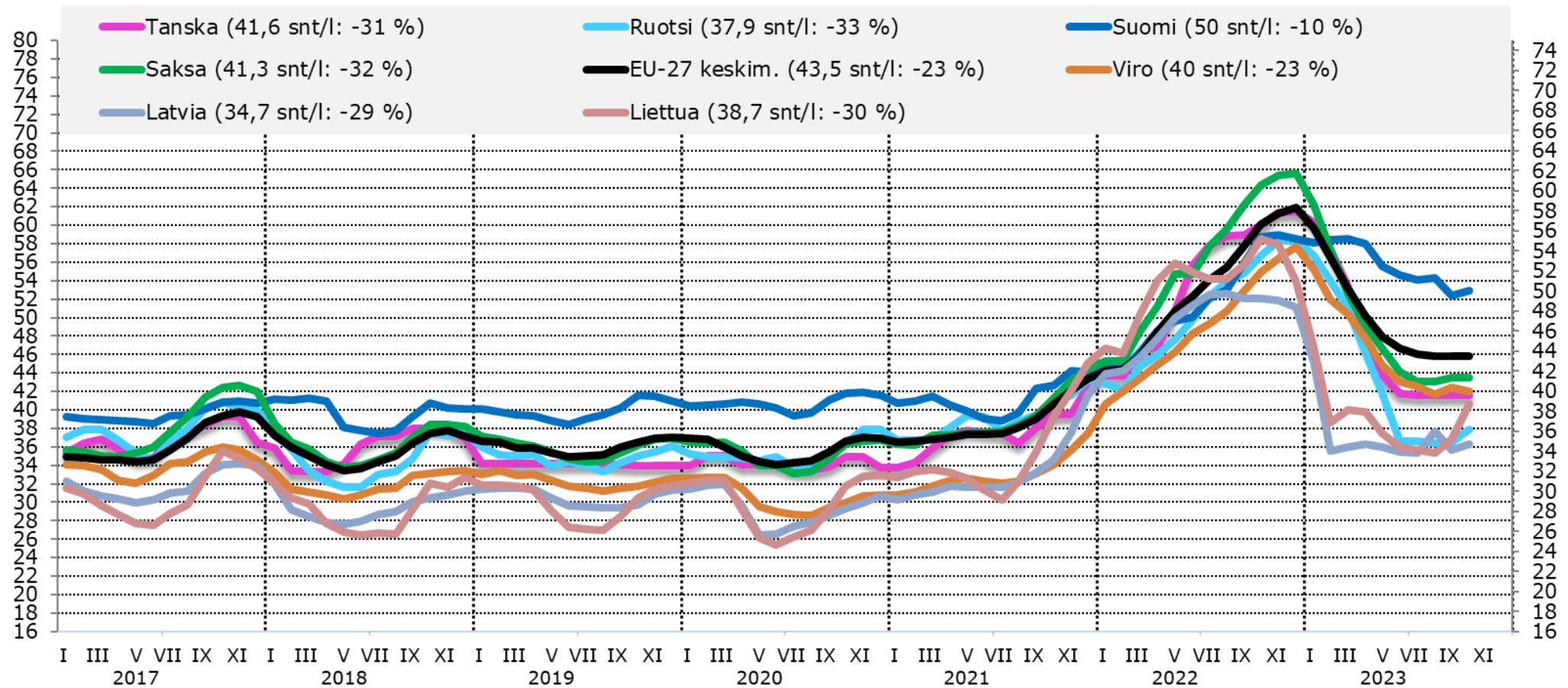
Maidon EU-tuottajahinta: lokakuu 2023

Maidon tuottajahinta¹⁾ eräissä EU-maissa 2017-2023

€/100 kg

hinta 10/23 ja muutos ed. vuoteen

€/100 kg

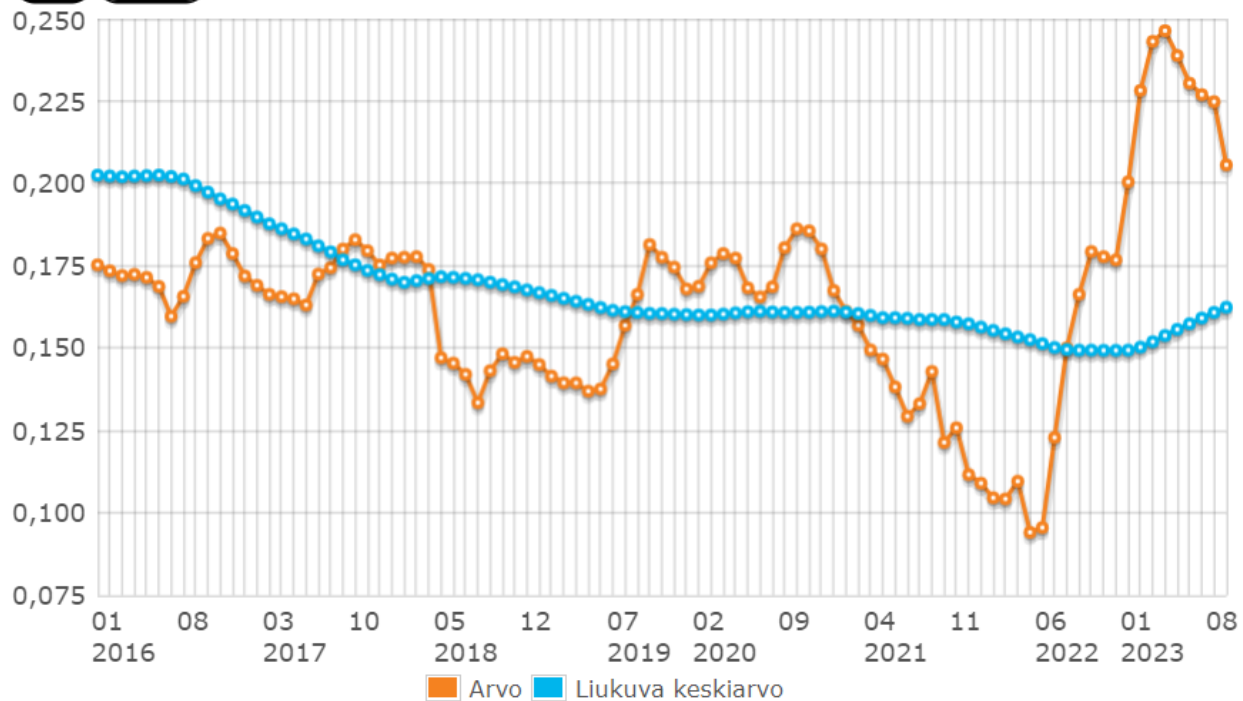

1) toteutunut maidon rasvapitoisuus, hinta sisältää arvion jälkitileistä

Lähde: Euroopan komissio

Markkinamarginaali maidontuotantoon

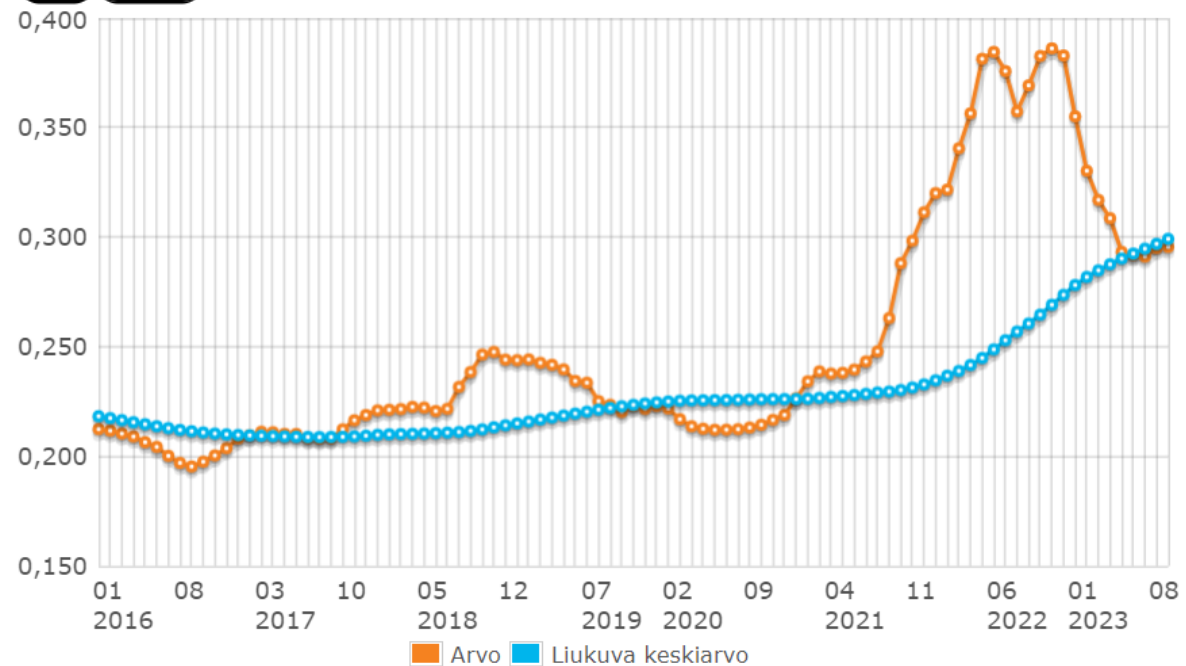
Arvo Indeksi

Lähde: Luonnonvarakeskus (www.luke.fi/markkinamarginaalit).

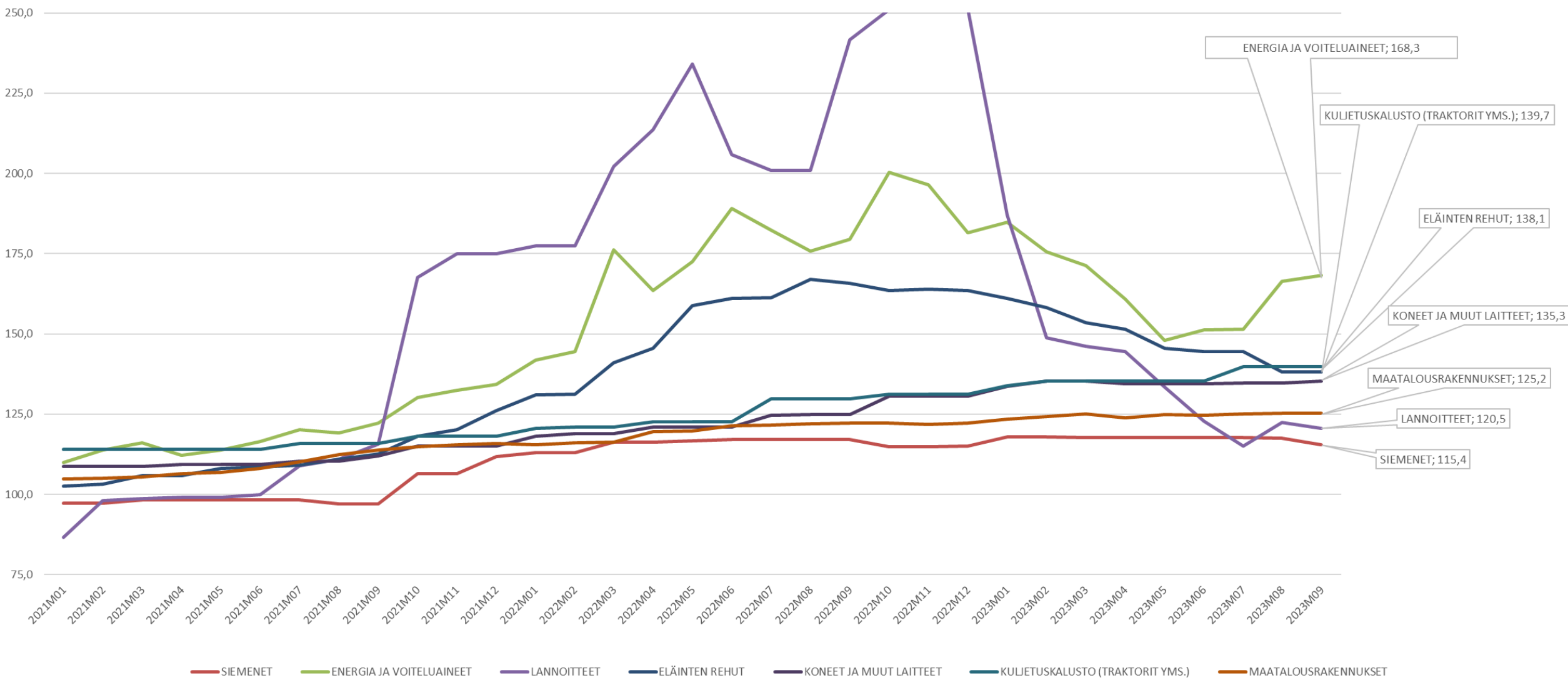
Maidontuotannon kustannusindeksi (muuttuvat kustannukset)

Arvo Indeksi

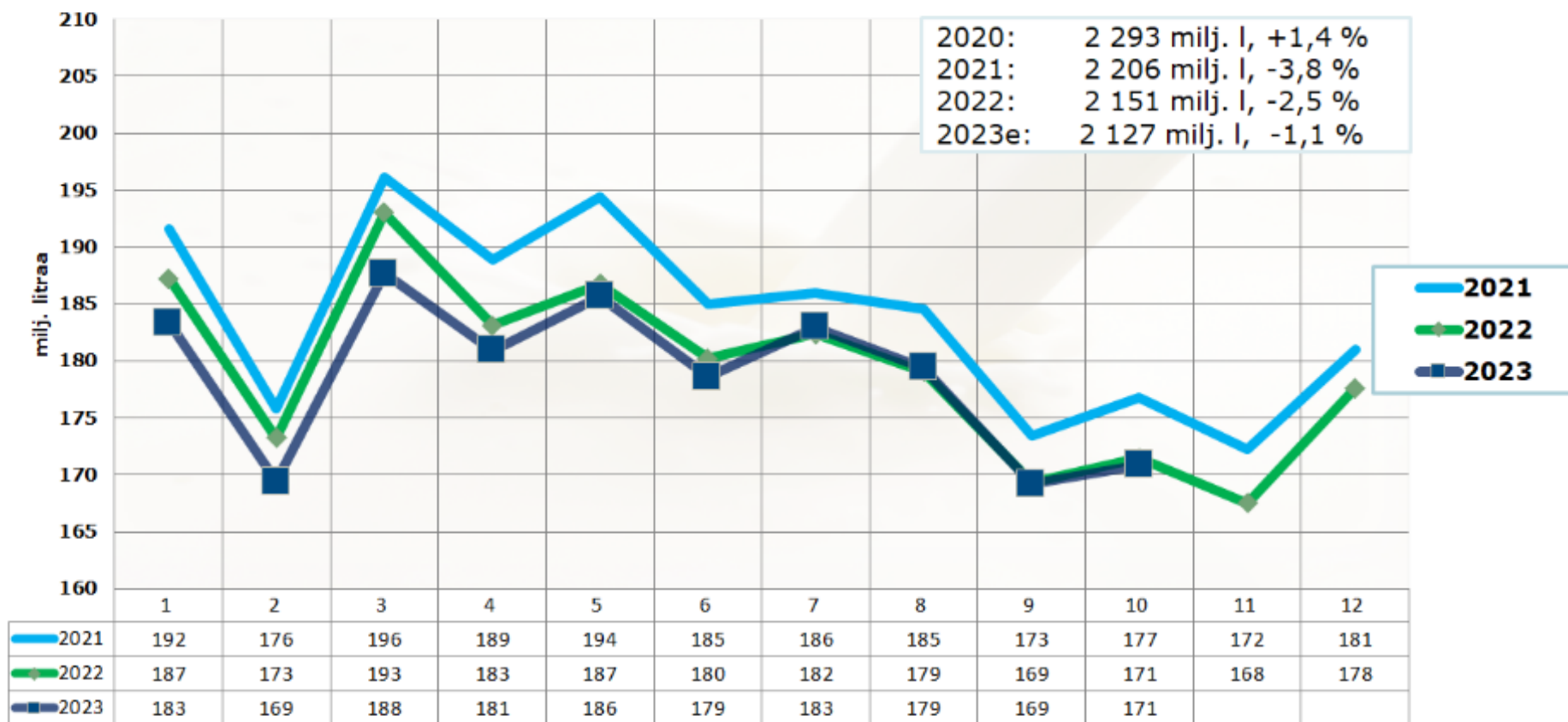
Lähde: Luonnonvarakeskus (www.luke.fi/markkinamarginaalit).

Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi, 2015=100 (Tilastokeskus)

MAITOMÄÄRÄ / KOKO MAA

Meijerimaidon kehitys, milj. litraa Tammi-Lokakuu 2023: -1%

2020: 2 293 milj. l, +1,4 %
 2021: 2 206 milj. l, -3,8 %
 2022: 2 151 milj. l, -2,5 %
 2023e: 2 127 milj. l, -1,1 %

muutos ed.vuoteen

2021	-2,5 %	-6,1 %	-2,8 %	-3,1 %	-3,6 %	-4,5 %	-5,1 %	-3,8 %	-4,4 %	-3,4 %	-3,1 %	-3,6 %
2022	-2,2 %	-1,4 %	-1,6 %	-3,1 %	-3,9 %	-2,6 %	-1,9 %	-3,0 %	-2,4 %	-3,0 %	-2,7 %	-1,9 %
2023	-2,1 %	-2,2 %	-2,8 %	-1,2 %	-0,6 %	-0,9 %	0,3 %	0,2 %	-0,1 %	-0,3 %		

Maidontuotanto 2017-2022 sekä ennuste 2023-2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023e	2024e
Maidontuotanto meijereihin, milj. l	2 285	2 262	2 293	2 206	2 151	2 127	2 079
■ muutos ed. vuoteen %	-0,5	-1,0	+1,4	-3,8	-2,5	-1,1	-2,3
Maitotilojen lukumäärä keskim., kpl	6 530	5 980	5 570	5 120	4 750	4 360	3 990
■ muutos ed. vuoteen %	-7,1	-8,4	-6,9	-8,1	-7,2	-8,2	-8
Lypsylehmien lukumäärä keskim., kpl	268 500	260 900	258 100	251 600	246 500	239 600	233 300
■ muutos ed. vuoteen %	-1,7	-2,8	-1,1	-2,5	-2	-2,8	-2,6
Lypsylehmiä keskimäärin kpl/tila	41,1	43,6	46,3	49,1	51,9	55	58
■ muutos ed. vuoteen %	+5,8	+6,1	+6,2	+5,9	+6	+6	+6
Lypsylehmien keskituotos litraa/v.*)	8 508	8 664	8 882	8 762	8 721	8 875	8 900
■ muutos ed. vuoteen %	+1,2	+1,8	+2,5	-1,4	-0,5	+1,8	+0,4

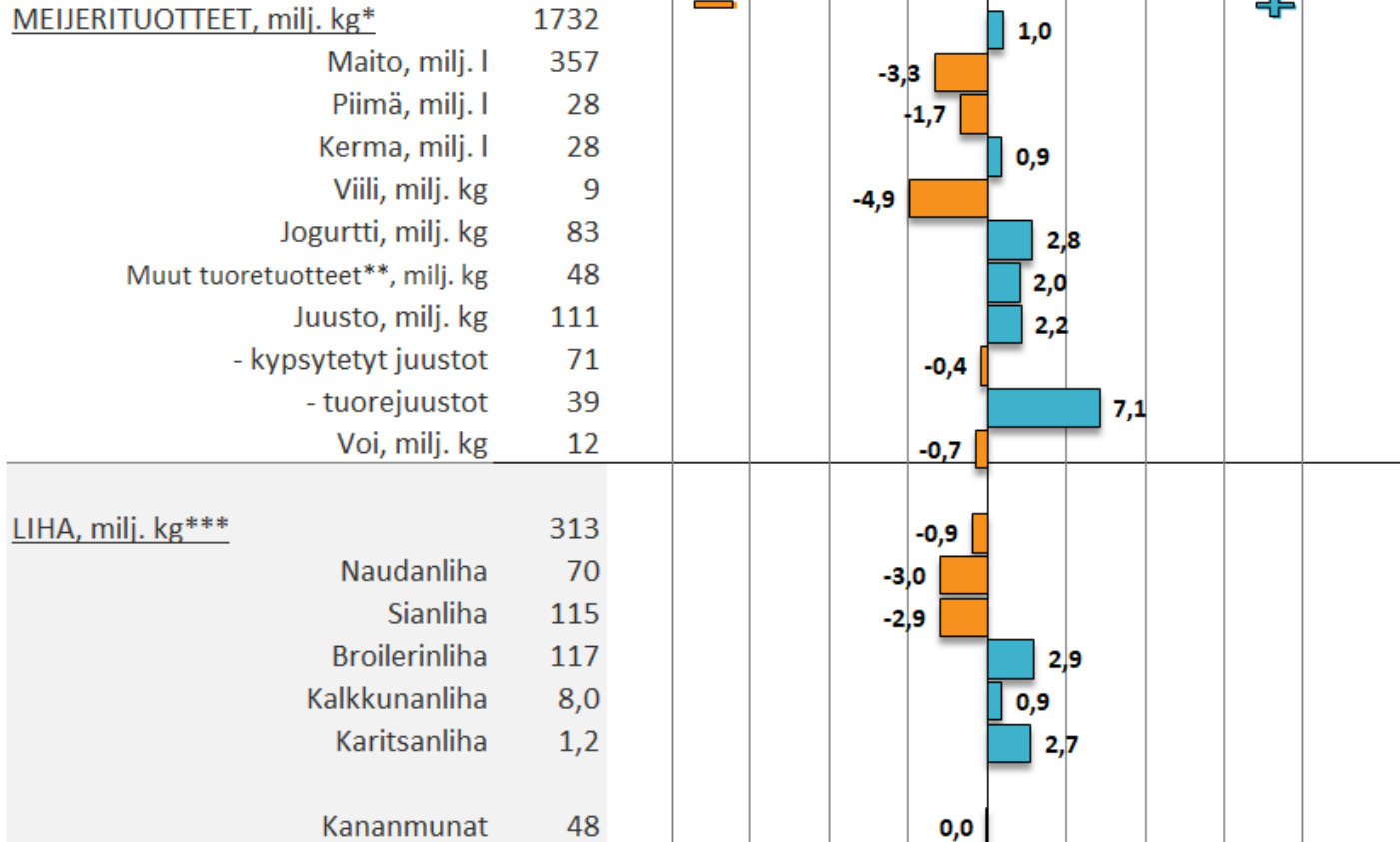
*) meijeriin

Kulutusbarometri tammi-syyskuu 2023

Kulutusbarometri

1/2023 - 9/2023

KULUTUS

* maidoksi muunnettuna

**Hapatetut kermavalmisteet ja maustetut rahkat yms.

***Luullisena lihana* *Luullisesta lihasta luutonta 80%, lisäksi kypsennysväivikki vaihtelee 10-30% tuotteesta riippuen

KANTAR

Kantar Agri Oy

Elintarvikkeiden kuluttajahintojen muutokset

Elintarvikkeiden kuluttajahintojen muutokset

muutos elintarvikkeissa
ja alkoholittomissa
juomissa keskimäärin:

9/2023 => 10/2023

12/2022 => 10/2023

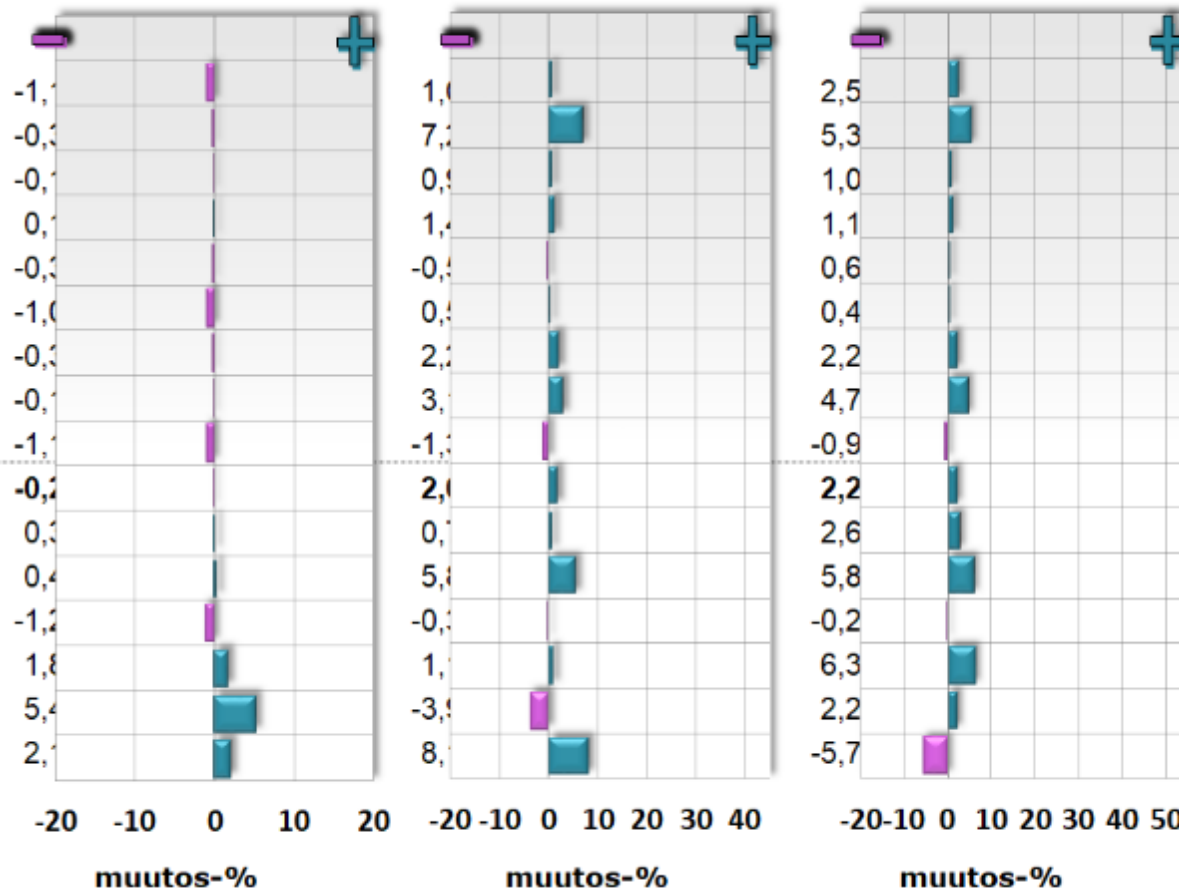
10/2022 => 10/2023

0,8

3,4

4,0

- Vähärasvainen maito
- Jogurtti
- Juusto ja maustamaton rahka
- Kypsytetyt juustot
- Tuorejuustot ja rahkat
- Sulatejuustot
- Kermit ja kermavalmisteet
- Hapanmaitotuotteet
- Kasvijuomat (Kaura-, soija-)*
- Meijerituotteet**
- Kasviöljyt ja rasvat
- Viljatuotteet ja leipä
- Kananmunat
- Hedelmät ja marjat
- Vihannekset
- Kahvi

Lähde: Tilastokeskus

*Tilastokeskuksen "Kasvimaito" kategorია

Ruokatrendeistä 2024

- Yleinen kustannusnousu näkyy korostuneena hintaherkkyytenä, mutta helpottumaan päin?
- Huoli syömiseen liittyvistä kulujen noususta painaa edelleen kuluttajia. K-ryhmän tutkimus lokakuulta 2023: 90 % seuraa tarjouksia ja ostaa tarjoustuotteita,
- Havaittavissa sekä halvempaan vaihtamista, että laatuun satsaamista
- K-ryhmän trendikatsaus: Huomio hyvinvointiin ja paluu perusasioiden ääreen

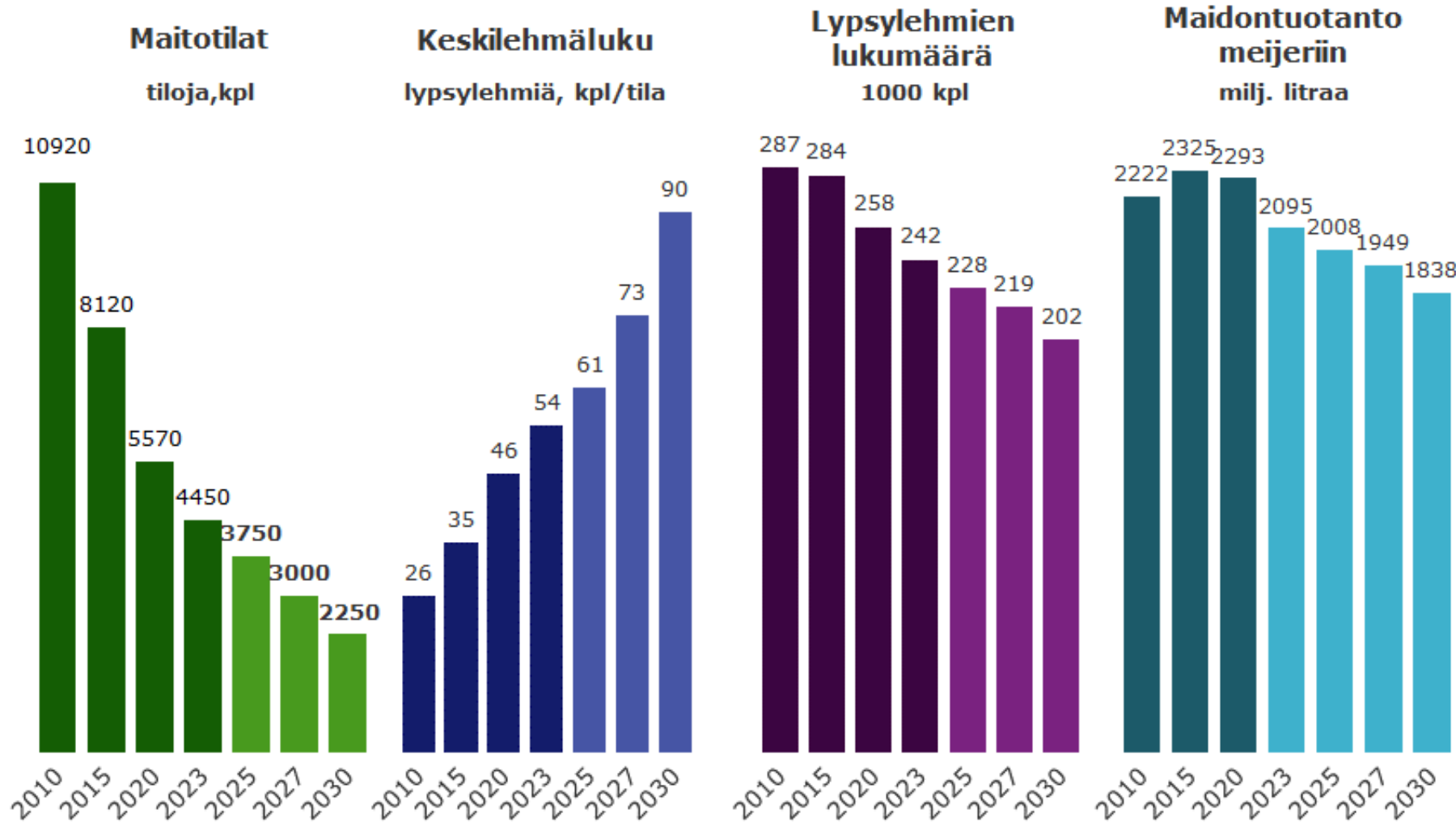
1. Paluu perusasioihin. Erikoisdietit ovat taka-alalla ja ravitsemussuositusten mukaiset asiat nousussa.

2. Hyvän mielen ruokaa. Oman mielen hyvinvoinnille haetaan ekstratukea ruokaan liittyvistä asioista.

3. Kestävän hyvää. Yhä useampi kokee hyvinvointinsa riippuvan myös siitä, miten lautaselle päätyvä ruoka on tuotettu.

Maidontuotantoennusteet / koko maa

- Todennäköisin skenaario tuottajien suunnitelmien mukaan

Keskituotosennuste=
Noin +0,4% - +0,5%/vuosi

Jos keskituotos kasvaa vuosittain prosentilla, on sen vaikutus +50milj.l vuonna 2030

Tässä vastaajat eivät ole osanneet huomioida metsäkatoasetuksen vaikutusta eikä rahoitukseen liittyviä muutoksia.

EDUNVALVONTA- ASIOITA

METSÄKATO-ASETUKSESTA,
POHJOISEEN TUKEEN JA
LEHMÄPALKKIOON, MAKSUAI
KATAULUUN, ELÄINTEN
HYVINVOINTIIN SEKÄ
KOULUMAITOON

Metsäkatoasetus - Taustaa

Asetuksen taustalla voidaan nähdä vaikuttavan EU – Mercosur vapaakauppasopimuksen, joka mahdollistaisi mm. naudanlihan (rajallisen) tuonnin EU:hun

- Yli 20 vuotta tekeillä ollut vapaakauppasopimusta ei ole edelleenkään allekirjoitettu → tässä ajassa ympäristökunnianhimo Euroopassa on kasvanut ja metsäkato maailmalla on kiihtynyt
- Nykyinen EU:n ympäristönsuojelu-, BD- ja eläinten hyvinvointi -lainsäädäntö on epäsuhdassa Mercosur-maihin verrattuna → lopputuloksena on epäsuhtainen kilpailuasetelma ja tuontikulutuksen negatiiviset ulkoisvaikutukset
- Euroopassa on noussut erityinen huoli EU:n kulutuksen epäsuorasta vaikutuksesta metsäkatoon erityisesti Amazonin sademetsien osalta - paljolti naudanlihan- ja soijantuotannon kautta

→ EU:n ratkaisuna oli tuoda voimaan delegoitu asetus metsäkadosta vapaista tuotteista eli ns. metsäkatoasetus, joka koskee myös tuontia

- EU pyrkii täten yritysvastuun kautta rajoittamaan aiheuttamaansa metsäkatoa kolmansissa maissa
- Kyseessä ns. due diligence vaatimus eli yritysten ”pakollinen asianmukainen huolellisuus” → lain kohteena siis yritykset, ei valtiot
- Jokainen tuotantoketjun toimija on vastuussa siitä, ettei heidän tuote ole aiheuttanut metsäkatoa missään vaiheessa → liikevaihtoon perustuva sanktio (4 % toimijan EU:n sisäisestä LV:stä)
- Jotta asetus olisi WTO-yhteensopiva, täytyy myös eurooppalaisten tuottajien noudattaa samoja sääntöjä → tästä syntyy paljon ei-haluttuja ja jopa asetuksen tavoitteille päinvastaisia seurauksia

Metsäkatoasetus - Lainsäädäntöprosessi

- Nautakarjarakentaminen ei ollut parlamentin eikä neuvoston agendalla kolmikantaneuvotteluihin mentäessä
 - Kolmikantaneuvottelut käydään suljetuin ovin ja nautakarjarakentaminen sisällytettiin asetukseen vasta neuvotteluissa, jolloin toimeenpano ja sen tekstimuodon vaikutukset jäivät selvittämättä.
- Toimeenpanossa vielä useita ratkaisemattomia kysymyksiä ja komission vastaukset eivät ole asiaa selkiyttäneet
- Toimeenpanossa suuria haasteita niin meillä kuin useilla 3. mailla ja useissa jäsenmaissa asetuksen vaikutuksista ei olla vielä selvillä.
→ Aika käy vähiin!
- Kesällä toteutettiin yhteistyössä osuuskuntien kanssa kysely maito- ja nautatiloille. 500 vastausta keränneen kyselyn tuloksia on hyödynnettiin alkusyksyllä ahkerasti viestinnässä ja edunvalvontatyössä, sekä kotimaassa että kansainvälisesti.

Metsäkatoasetus – Nykyiset tulkinnat

(Hallinto ei ole virallisesti linjannut alla mainittuja tulkintoja)

Tämänhetkisen tulkinnan mukaan metsäkatoa olisi:

- Maankäyttömuodoltaan metsämaan muuttaminen nautojen laidunmaaksi (tai jaloittelualueeksi), mikäli alue on yli 0,5 ha
- Karjasuojan rakentaminen metsään (navetta, pihatto), mikäli raivattu alue on yli 0,5 ha

Tämänhetkisen tulkinnan mukaan metsäkatoa ei olisi:

- Navetan rakentaminen metsämaan ulkopuolelle, esim. pellolle tai pihapiiriin (jos ovat olleet ei-metsää 2021 alussa)
- Navetan rakentaminen raivattuun metsään mikäli rakennuksen alta raivattu alue on alle 0,5 ha
- Laakasiilojen, lietealtaiden yms. rakentaminen metsän puolelle – huolimatta raivatusta alasta
- Laidunnus metsälaitumilla, mikäli näiden maankäyttömuoto pysyy metsänä
- Rakentaminen puisille alueille, jotka ovat olleet laidunkäytössä aiemmin (2021 alussa(?))
- Metsän raivaus pelloksi, mikäli näillä ei laidunna nautoja

Metsäkatoasetus – Vaikutukset Suomen maataloudelle

- **Asetuksen taannehtivuus voi aiheuttaa merkittäviä kustannuksia maitokarja- ja lihanautatiloillemme (tai veronmaksajalle), jotka ovat raivanneet laitumia tai rakentaneet navettoja takautuvalla jaksolla**
 - MMM selvittänyt takautuvuuden vaikutuksia – lopputulema silti epäselvä ainakin laitumien osalta
- **Tulevaisuudessa tuotantorakennukset olisi käytännössä pakko rakentaa pelloille, mikä aiheuttaisi:**
 - Biologisen monimuotoisuuden köyhtymistä menetettyjen laidunmaiden kautta
 - Eläinten hyvinvoinnin heikkeneminen laidunnusmahdollisuuksien puutteen kautta
 - Lisäkustannuksia, jotka aiheutuvat viljelysmaan ostamisesta menetetyin alueen korvaamiseksi
 - Suurempia rakentamisen kustannuksia → paljon enemmän betonia ja maansiirtoa – miten näiden päästöt otetaan huomioon?
- **Suurella osalla maatiloistamme ei ole mahdollisuutta rakentaa muualle, mikä aiheuttaa:**
 - Jo valmiiksi heikosti kannattavan alan talouden heikkeneminen ennestään
 - Esimerkiksi: Keskimääräinen pääoman tuotto on ollut lypsykarjatiloillemme viimeiset 10 vuotta poikkeuksetta negatiivinen
 - Riskin jatkuvuudelle: Kuka lähtee alalle ja investoi, jos byrokratia aiheuttaa näin suuria riskejä ja lisäkustannuksia?

Metsäkatoasetus – Epäkohtia ja ristiriitoja

- **Toisin kuin globaalisti, Suomessa maatalous ei ole pääsyyllinen metsäkatoon**
 - Maatalouden osuus maailmalla 90 %, Suomessa noin 20 %
 - Suomessa taustalla lähinnä infrarakentaminen, asuinrakentaminen ja teollisuusrakentaminen
- **Suomessa metsät ovat yleisellä tasolla kaikkea muuta kuin uhanalaisia**
 - Metsäkadon sijaan Suomessa on tapahtunut laidunkato – 82 % maamme laidunalasta on kadonnut 1900-luvun puolivälin huippuvuosista
 - Myös nurmipellot ovat avainbiotooppeja joillekin eliölajeille ja lisäävät usein alueen monimuotoisuutta
- **Ekologisesti arvokkaiden elinympäristöjen vapaaehtoinen ennallistaminen muuttuu mahdottomaksi**
 - Keskustelussa unohtuu perinnebiotooppien raivauksen ja kunnostamisen positiiviset ulkoisvaikutukset (biodiversiteetin ylläpito, perinnemaisemat, ekosysteemipalvelut)
 - Kansalliset tavoitteet perinnebiotooppien hehtaarimäärän kasvusta voidaan unohtaa, mikäli raivaus estyy tai vaikeutuu
- **Eläinten hyvinvointia koskevat tavoitteet vesitetään**
 - Tilan on mahdotonta jaloitella tai laiduntaa karjaansa, mikäli laidunmaat jäävät rakennusten alle, eikä näitä saada raivata lisää

Metsäkatoasetus – Edunvalvonnan agendalla

Vaikuttamista/edunvalvontaa 3 tasolla:

Kansallinen

- Metsäkatoasetuksen kansallista toimeenpanoa valmisteleva työryhmä aloitti toimintansa 3.10. Päätöksiä saadaan vasta syksyllä 2024, mikä viivästyttää jälleen investointeja!
- MMM:n kanssa on pidetty tiiviisti yhteyttä ja keskustelut jatkuvat.
- Lihatalojen ja maitoalan kanssa käyty keskustelua ja pohdittu toimeenpanoa. Keskustelut jatkuvat suunnitellusti.

EU

- Komission virkamiehiä tavattu ja asiasta keskusteltu.
- Ministeriä ja virkamiehiä kannustettu jatkamaan vaikuttamista Brysselissä.
- Copa-Cogecan ja Cefp:n työpajassa sekä nautatyöryhmässä Suomen kohtaamia toimeenpanohaasteita esitelty ja keskusteltu.
- LRF:n kanssa keskustelut alkaneet. Ruotsissa toimeenpanon pohdinta on meitä jäljessä. Asiaa on esitelty myös itävaltalaisille.

Kansainvälinen

- EU-Pohjois-Amerikka –tuottajajärjestöjen kokouksessa asiasta keskusteltu sekä myös USDA:n virkamiesten kanssa.

Maidon pohjoinen tuotantotuki

- Esitys pohjoisen tuotantotuen hakijakohtaisen rajoituksen nostosta hyväksyttiin kansallisen tuen neuvotteluissa 13.11.
- Ensi vuoden tukitasosta päätetään loppuvuoden kuluessa.

	Tukialueittainen enimmäismäärä miljoonaa litraa vuodet 2010–2023	Maitovaliokunnan tarkistettu esitys
C1	3,5	4
C2	3,5	4
C2pohj	3	3,6
C3: P1	2,5	3,2
C3: P2	2	2,8
C3: P3, P4	2	2,8
C4: P4	1,5	2,4
C4: P5	1	1,8

Maksatusaikataulu

- Syksyn ilmoitetun aikataulun osalta ei pitäisi olla ongelmia
- Aikaistuksiin syksyn tai vuodenvaihteen osalta ei kuitenkaan hallinnon mukaan ole mahdollisuuksia

Eläinpalkkioiden maksuaikataulu

Vuoteen 2021 asti: Nautapalkkioista maksetaan tukivuoden joulukuussa 70 prosenttia, loput kokonaismäärästä kesäkuussa. Lammas- ja vuohipalkkiot maksetaan kokonaan kesäkuussa.

Vuonna 2022: Nautapalkkioista piti alkuperäisen suunnitelman mukaan maksaa tukivuoden jälkeisen vuoden helmikuussa 70 prosenttia ja loppu kesäkuussa. Aikataulua muutettiin niin, että 40 prosenttia maksettiin joulukuussa ja 60 prosenttia kesäkuussa.

Vuodesta 2023 lähtien: Nautapalkkioista maksetaan tukivuoden jälkeisen vuoden helmikuussa noin 70 prosenttia, loppu kesäkuussa. Lammas- ja vuohipalkkiot maksetaan kokonaan kesäkuussa.

Ruokaviraston esitys: Sekä nautapalkkioista että lammas- ja vuohipalkkioista 95 prosenttia tukivuoden joulukuussa, loppu kesäkuussa.

Lehmäpalkkion maksatusaikataulu

MAITOVALTUUSKUNNAN KANNANOTTO MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERI KURVISELLE,
MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖLLE SEKÄ RUOKAVIRASTOLLE:
Etelä-Suomen lehmäpalkkio muutettava ja maksatusaikataulusta
huolehdittava

Vuosi sitten EU-eläinpalkkiojärjestelmään tehtiin pika-aikataululla komission vaatimuksesta muutoksia, jotka johtivat myös maksatusaikataulun muutoksiin. Hallinnon ponnistelujen seurauksena joulukuussa saatiin maksuun 40 % lypsylehmäpalkkiosta, totutun 70 %:n sijaan. Loppu 60 % palkkiosta maksetaan vasta kesäkuussa 2023. Ruokaviraston maksuaikatauluesityksen mukaan lehmäpalkkio maksetaan jatkossa vasta seuraavan vuoden helmikuussa (70 %) ja kesäkuussa (30 %), mikä on täysin kohtuutonta. **Maito- ja eläinvaltuuskunta painottaa, että esitettyyn lehmäpalkkion maksatusaikatauluun on saatava muutos. Lehmäpalkkion ensimmäinen erä tulee saada maksuun saman vuoden puolella 70 %:sti.**

CAP-ohjelmamuutokset vuodelle 2025

Maitovaliokunnan esitykset:

- LHK:n kotieläinkorotuksen poistuma kompensoitava etelän lypsylehmille
- AB-alueen lehmäpalkkio jaettava kahteen eri palkkiolajiin lypsylehmiin ja emolehmiin aikaisemman käytännön mukaisesti ja maksuaikataulusta huolehdittava etupainoisesti
- Investointituen rakentamisen enimmäistukimäärä nostettava

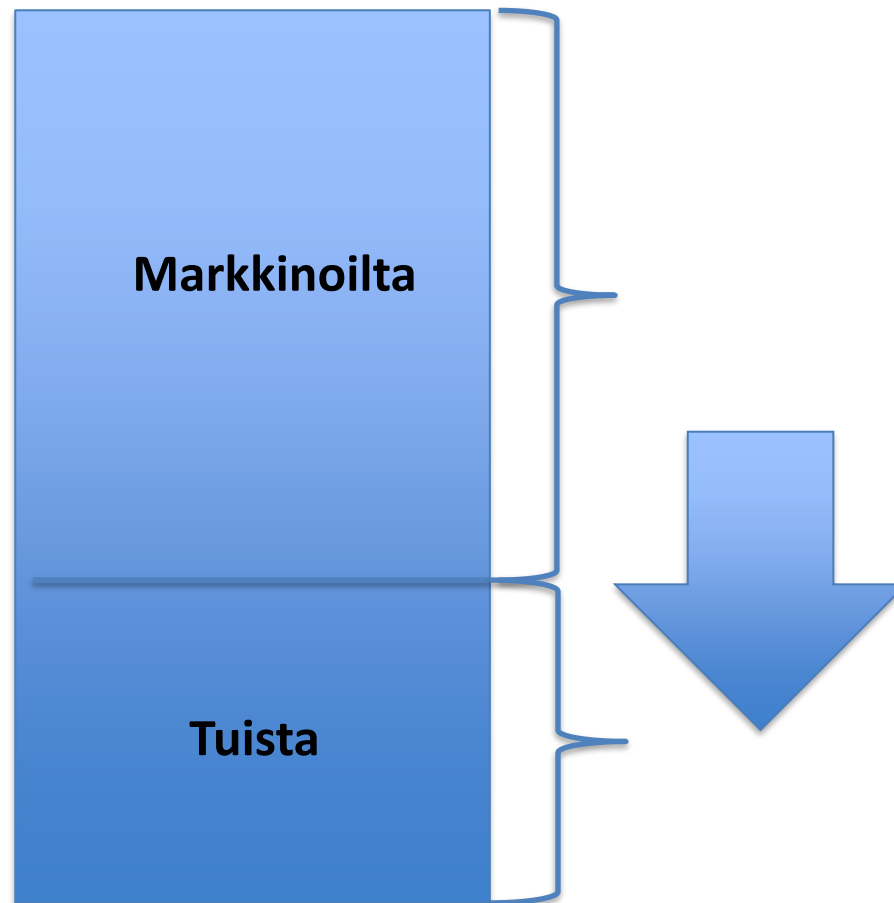
Samoja esitettiin jo vuodelle 2024, mutta ministeriö ja komissio taipuivat vain teknisiin muutoksiin.

Suuria muutoksia CAP:iin odotettavissa - Vaikuttaa maitotilan ”tukipottiin”

EU-Ukraina -jäsenyysneuvottelut
alkamassa, Kustannus: 186 miljardia € 7
vuoden aikana
> 20 % (96,5 milj.€) CAP:sta Ukrainalle
> Aiheuttanee suuria muutoksia CAP:iin ja
painetta etenkin suoriin peltotukiin, jo
seuraavalle ohjelmakaudelle!

Ilmasto- ja ympäristötuet

Paine kotieläintuotannon tukemista
vastaan

EU:n eläinten kuljetusasetus

- Komissio antanee ehdotuksensa kuljetusasetuksesta 6.12. Tästä käynnistyy varsinainen EU:n yhteinen päätöksenteko eli vaikuttamisemme siirtyy parlamentin ja neuvoston puoleen.

Vuotaneessa versiossa eli nämä vielä arvailuja ehdotuksen sisällöstä:

- **Vasikoiden kuljetusikä**, alle 5 vko:n ikäisille vain alle 50 km kuljetukset? > Hyvin hankala meille > Vaikutetaan!
- **Pitkät kuljetukset**, mahdollisesti 9 h raja, mutta poikkeukseen mahdollisuus?

Koulumaito

(ja vaikuttamisen salat)

Kansainvälistä koulumaitopäivää vietetään 27.9!

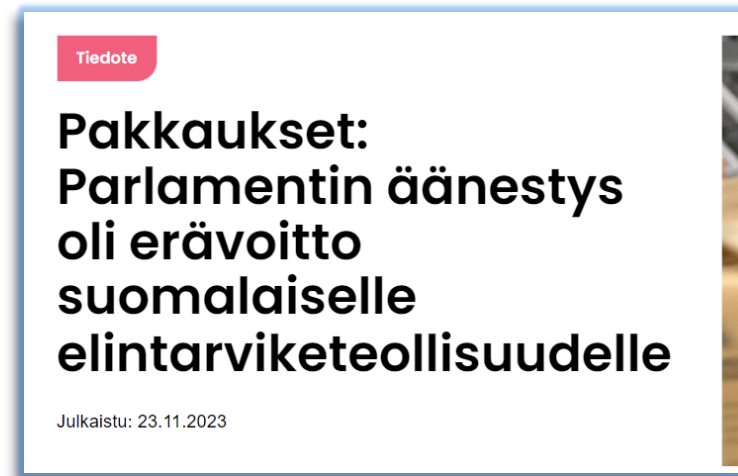
- **Suomen saamaan koulumaidon määrärahaan tuli yli miljoonan euron pudotus.** 2 731 455 e (3 824 689)
Lukuvuonna 2023–2024 koulumaitotukea voi hakea vain seuraavista tuotteista:
rasvaton maito ja piimä – tuki 0,16 euroa/litra
rasvaton luomumaito – tuki 0,32 euroa/litra
- Taustakeskusteluja käyty ja lausunnossa määrärahan pudotusta kritisoitu.
- **Koulujakelustrategian kuusivuotinen päivitystyö on käynnissä.**
- Taustakeskusteluja käyty, työryhmätyöskentelyyn osallistuttu ja lausunto annettu.
- Komissio antanee (?) tämän vuoden loppuun mennessä lakiehdotuksensa **EU:n koulujakelu järjestelmän uudistamisesta**, jossa halutaan kiinnittää huomiota **kestävyyteen**.
- Komission maatalouspääosaston eläintuoteyksikköä tavattu ja kerrottu Suomen erityispiirteistä ja koulumaidon tärkeydestä osana ilmaista koululounasta. Julkisiin kuulemisiin ja selvityshaastatteluihin osallistuttu.

- Koulujakelustrategiaa päivitetään tarvittaessa

Muita ajankohtaisia mm.

- **Ennallistamisasetus**
 - 30 % ojitetuista turvemaista vetettävä jo 2030 mennessä, tosin viljelijöille vapaaehtoista
- **Kestävä rahoitus**
- **Teollisuuspäästödirektiivi (IED)**, kolmikantaneuvotteluvaihe, naudat sittenkin direktiivin ulkopuolella?
- **EU:n koulujakelujärjestelmä uudistuu, komission ehdotusta odotetaan**
- **Ravitsemussuosituksia uudistetaan Pohjoismaisten ravitsemussuositusten pohjalta**
- **Pakkaus- ja pakkausjäteasetus**
- **Tuleva CAP: keväällä -24 sidosryhmäkeskusteluja, komission ehdotus ulos syksyllä -25**
- **Eläinten hyvinvointilain alaiset asetukset, toimenpideasetus valmisteilla**

Pakkaus- ja pakkausjäteasetus

- **Aiemmin kertakäyttöisille kartonki- ja muovipakkauksille vahingollista kantaa EU:n pakkauksia ja pakkausjätettä koskevassa asetusehdotuksessa saatiin järkeistettyä**
- **Aikaisempi kanta olisi velvoittanut siirtymään elintarvikkeissa laajalti uudelleenkäytettäviin pakkauksiin (panttijärjestelmä)**
- **Uuden jouston myötä myös materiaalin kierrätettävyys otettaisiin huomioon. Päämateriaalin olisi oltava 85 % kierrätettävissä**

Eläinten hyvinvointilaki 37§

- **Pysyvän pitopaikan yleiset vaatimukset: Eläimen pysyvän pitopaikan on oltava riittävän tilava sekä muutoinkin rakenteiltaan ja varusteiltaan sopiva eläimen fysiologisten tarpeiden sekä niiden olennaisten käyttäytymistarpeiden tyydyttämiseen, jotka liittyvät liikkumiseen, leikkiin, lepoon, keuhonhuoltoon, syömiseen, ravinnon etsintään ja ympäristön tutkimiseen sekä sosiaalisiin suhteisiin. Eläintä ei saa pitää jatkuvasti paikalleen kytkettynä eikä sen liikkumista saa jatkuvasti rajoittaa eläimen kääntymisen estävillä rakenteilla. **Uusia porsinavettoja ja porsitushäkkejä ei saa rakentaa ja ottaa käyttöön. Porsitushäkillä tarkoitetaan kiinteärakenteista häkkiä, josta emakkoa ei voi päästää vapaasti liikkumaan porsituskarsinassa. Ryhmässä pidettävän eläimen on voitava väistää toista eläintä. Pitopaikan ruokinta- ja juottolaitteet on suunniteltava, rakennettava ja sijoitettava siten, että eläinten välisestä kilpailusta aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa eläinten hyvinvoinnille. Eläimellä on oltava käytettävissä sopiva lepopaikka. 255 Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pysyvän pitopaikan koolle, rakenteille, varusteille ja laitteille asetettavista vaatimuksista****

Eläinten hyvinvointilaki 121 §

- 121 § Naudan pitopaikkaa koskevat poikkeus- ja siirtymäsäännökset Mitä 37 §:n 2 momentissa säädetään kiellosta pitää eläintä paikalleen kytkettynä, ei sovelleta tämän lain voimaan tullessa toiminnassa olevaan navettaan, jossa pidetään maidontuotantoa varten lehmiä tai hiehoja. Tämän lain voimaan tullessa toiminnassa olevaan navettaan sovelletaan muiden nautojen kuin maidontuotantoa varten pidettävien lehmien ja hiehojen osalta 37 §:n 2 momentissa säädettyä paikalleen kytkemisen kielloa 1 päivästä tammikuuta 2028. Vasikoiden osalta kielloa kuitenkin sovelletaan tämän lain tultua voimaan. 283 Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettua navettaa laajennetaan tai peruskorjataan tämän lain voimaantulon jälkeen, parsipaikkojen lukumäärää ei saa lisätä. Sellaiseen navetan rakennus- ja peruskorjaushankkeeseen, jonka rakennuslupa on ollut vireillä ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Lehmällä tarkoitetaan poikinutta naaraspuolista nautaa. Hieholla tarkoitetaan vähintään kahdeksan kuukauden ikäistä poikimatonta naaraspuolista nautaa. Vasikalla tarkoitetaan alle kuuden kuukauden ikäistä nautaa sukupuolesta riippumatta. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset nautojen kytkemisestä.

Perusteluja koskien pykälää 37§

- Lain voimaan tullessa toiminnassa olevien parsinavetoiden käyttöä ei kiellettäisi. Näin ollen niitä voitaisiin hyödyntää maidontuotantoa varten pidettävien lehmien ja hiehojen pidossa käyttöikänsä loppuun saakka. Muiden nautojen kuin lypsylehmien ja hiehojen osalta eläinten pito jatkuvasti kytkettynä kiellettäisiin viiden vuoden siirtymäajalla. Toiminnassa olevan navetan peruskorjauksen ja laajennuksen yhteydessä parsipaikkoja ei kuitenkaan saisi lisätä. Parsinavetoita koskevat poikkeukset ja siirtymäsäännökset säädettäisiin 121 §:ssä.

Valtioneuvoston asetus nautojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 13 ja 17 §:n muuttamisesta

- **13 § Naudan juotto ja ruokinta**
Naudalle annettavan rehun on oltava ravintoainekoostumukseltaan sille sopivaa. Naudan pysyvässä pitopaikassa on oltava jatkuvasti vettä eläimen saatavilla. Jatkuvasti saatavilla olevaa vettä ei kuitenkaan edellytetä silloin, kun vesi sääolosuhteiden takia jäätyy sellaisissa vasikoiden siirrettävissä ulkokarsinoissa, joissa vasikalla on käytössään vain kevytrakenteinen säänsuoja. Vasikalle on tällöin tarjottava vettä vähintään kolme kertaa päivässä. Sairaana tai vahingoittuneen vasikan saatavilla on oltava jatkuvasti puhdasta vettä. Kuumalla säällä kaikkien vasikoiden saatavilla on oltava jatkuvasti puhdasta vettä. Nautojen juoma-astiat ja juottolaitteet on pidettävä puhtaina. Virtsa ja ulosteet eivät saa liata rehua tai juomavettä. Vasikka on ruokittava vähintään kaksi kertaa päivässä. Vasikan rehussa on oltava riittävästi rautaa siten, että vasikan veren keskimääräinen hemoglobiinipitoisuus on vähintään 4,5 millimoolia litrassa verta. Vasikan on saatava kahden viikon iästä alkaen päivittäin korsirehua. Korsirehun määrää on lisättävä siten, että kahdeksan viikon ikäiselle vasikalle annetaan vähintään 50 grammaa ja 20 viikon ikäiselle vasikalle vähintään 250 grammaa korsirehua päivittäin.

Valtioneuvoston asetus nautojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 13 ja 17 §:n muuttamisesta

- 17 § Laiduntaminen ja jaloittelu
Lypsylehmät ja pääasiassa maidontuotantoa varten kasvatettavat hiehot, jotka pidetään kytkettyinä, tulee päästää laitumelle tai muuhun tarkoituksenmukaiseen jaloittelutilaan vähintään 60 päivänä ajanjaksona, joka alkaa 1 päivänä toukokuuta ja päättyy 30 päivänä syyskuuta sekä vähintään 30 päivänä ajanjaksona, joka alkaa 1 päivänä lokakuuta ja päättyy 30 päivänä huhtikuuta. Jaloittelutilan pinta-alan on oltava vähintään 6 neliometriä siellä pidettävää nautaa kohden. Pinta-alan on oltava kuitenkin aina vähintään 50 neliometriä. Aluehallintovirasto voi myöntää vapautuksen 1 momentista tarkoitetusta laitumelle tai jaloittelutilaan pääsyä koskevasta vaatimuksesta, jos tuotantotilalla ei ole käytettävissään sopivaa laidunta tai jos muuta jaloitteluun soveltuvaa tilaa ei ole mahdollista kohtuudella järjestää taikka jos vaatimuksen noudattaminen on kohtuutonta liikenteeseen, maastoon tai etäisyyteen liittyvistä syistä. Vapautus myönnetään enintään viideksi vuodeksi kerrallaan ja enintään 31.12.2034 saakka. Vapautus peruutetaan, jos sen myöntämisen edellytykset lakkaavat. ——— Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.
- MTK lausui asiasta pyrkien saamaan mahdollisimman paljon joustoa 30 lisäpäivän jaloittelun/laidunnuksen toteutukseen. Valitettavasti tätä ei huomioitu.